

Eva Andreas
Östanåskyrkan, Köping 170312
2 i fastan Jes 61:1-3, Hebr 11:27

En pojke hade ett synfel som gjorde att han inte hade något färgseende utan såg världen i svartvitt. Han visste inte av annat, men så fick han utifrån dagens teknik möjligheten att prova ett par glasögon som hade utvecklats för att på något sätt kunna få ögat att se färger. Och det fungerade – och att få se hans reaktion på alla färger var rörande – och nu längtade han efter att få se alla färger i regnbågen. Vilken värld som öppnade sig, och trots att han egentligen visste allt och såg allt, så fick han se det på ett nytt sätt.

I en av dagens texter (Hebr 11:27) står det: *Han höll ut därför att han likasom såg den osynlige*. Det handlar om Mose som fick möta mycket, men som kunde gå vidare genom att se bortom det yttre och hämta styrka och kraft hos Herren själv.

Att se den osynlige – hur är det möjligt? Vilka glasögon kan vi behöva sätta på oss för att kunna se honom? Hebreerbrevet skriver i kap 12: *Låt oss ha blicken fäst vid Jesus, trons upphovsman och fullkomnare. För att vinna den glädje som väntade honom uthärdade han korset utan att bry sig om skammen och sitter nu till höger om Guds tron. Tänk på honom som har uthärdat sådan fiendskap från syndare, så att ni inte tröttnar och förlorar modet.*

Vi får ta på oss "Jesusglasögonen" och låta honom hjälpa oss att förstå och tolka livet och både förundras och glädjas över allt han ger och gör och förvänta oss att förstå och inse mer och mer vad han kan betyda för oss.

När Jesus hade döpts av Johannes och fått höra orden: Du är min älskade Son, och sedan frestats av den onde i öknen började han träda fram öppet, och kom hem till Nasaret och besökte synagogan. Han ombads att läsa dagens text vilket man läste löpande under året. Just den dagen hade man kommit till Jes 61. Och Jesus läste:

Herren Guds ande fyller mig, ty Herren har smort mig. Han har sänt mig att frambära glädjebud till de betryckta och ge de förkrossade bot,

*att förkunna frihet för de fångna, befrielse för de fjättrade,
att förkunna ett nådens år från Herren, en hämndens dag från vår Gud,
att trösta alla som sörjer och ge de sörjande i Sion huvudprydnad i stället för
aska,
glädjens olja i stället för sorgdräkt, lovsång i stället för modlöshet.*

Alla kände ju Jesus, Josefs son, snickaren. Han hade varit hemifrån ett tag och det hade förekommit en del rykten om att han gick omkring och predikade och att han var duktig på det. Så när han nu fick textrullen och hade möjlighet att kommentera det han läste fanns nog en viss nyfikenhet, kunde han, deras Jesus, utlägga texten så att det ledde till lovprisning som det hade gjort på andra ställen? Och nog blev de häpna och fascinerade när han sade: Idag har detta skriftställe gått i uppfyllelse inför er som hör mig. Han gjorde det oerhörda: förde över profetens budskap som egentligen handlade om Messias, till sig själv, indirekt han var den Gud skulle sända, den som skulle frälsa folket. Man kan ana både deras förundran men också skepsis, en och annan kanske kom ihåg hur det var när han föddes och allt det märkliga som skedde då, men han var ju ändå en av dem, skulle Messias komma så? Det var inte självklart och resten av hans utläggning ledde till att de blev så arga att de körde ut honom och försökte störta honom nerför ett berg, men det får bli en annan predikan.

Låt oss se på Jesajatexten utifrån perspektivet att sätta på Jesusglasögonen. Vad ser vi, vad betyder det att det har gått i uppfyllelse? Ja det finns en enorm rikedom i dessa korta verser och det handlar om ande, själ och kropp. Det handlar om vad Jesus vill göra, men också om vad vi kan få göra i tjänst för honom, eftersom han har skickat ut oss med all sin makt i himmel och på jord för att göra folk till lärjungar, och för att han har lovat att större ting än dessa skall ni få göra. Så det finns en dubbelhet i texten som kan vara nog så utmanande för vår tanke, och en av frågorna kan vara: vilken är min kallelse och uppgift, vilken tjänst kan jag få ha för Jesus? Vad är mina gåvor utifrån detta?

Det absolut viktigaste är att det är Herrens ande som har smort honom., det är ingen människa som står bakom. Smörjelsen är något som förmedlar Guds kraft och vishet och finns med ända sedan 2 Mosebok där det finns detaljerade instruktioner om hur smörjelseoljan ska vara blandad, och den får bara användas i sakrala sammanhang. Präster, kungar, profeter, Messias skulle smörjas med denna olja, och även saker och ting kunde invigas med

hjälp av smörjelseoljan. Och nu skriver Jesaja att den helige ande har smort Herres utvalde.

När det gäller Jesus kan man säga att han smordes av anden i samband med dopet, när den helige ande kom över honom i form av en duva och han fick höra en röst: Du är min älskade Son.

På Gamla testamentets tid var det bara vissa som fick del av helig ande, idag har alla kristna tillgång till Guds smörjelse genom den heliga ande, för ingen kan säga Jesus är Herre om han inte är fylld av anden – så vi har alla möjlighet att föra Jesus budskap vidare – men samtidigt så kan vi dessutom utrustas med gåvor och tjänster som är viktiga för hela församlingsskroppen och som ska bli till nytta. Vårt ansvar är att vara öppna och ta emot, för det är lätt att stänga till och tänka: Nej jag vill inte, det är inte för mig, Men han vill utrusta oss och låta andens frukter mogna fram i oss: Kärlek, glädje, frid, tålmod, vänlighet, godhet, trofasthet, ödmjukhet och självbehärskning.

Tänk att det är han som vill utrusta oss, det är inte vi som behöver ta hela ansvaret, utan han som själv har utvalts till sitt uppdrag vill ge det vidare till oss och så får vi i vår tur ge det vidare till andra.

Vad är det då han gör:

Han framför ett glädjebud till de betryckta. D v s han vill visa att han finns med, att han griper in, att han vill möta på många olika sätt.

Han ger de förkrossade bot. I grundtextens ord är innebörden: att hela de sönderkrossade i hjärtat. D v s det börjar inifrån och byggs upp efterhand. Det är inte säkert att det går snabbt, men "han som har påbörjat ett gott verk också skall fullborda det" som Paulus säger i Filipperbrevet. I ett annat profetord (Jes 42:3) står det "Det knäckta strået bryter han inte av, den tynande lågan släcker han inte". Istället för att förstöra vill han upprätta och ge nya möjligheter.

Han vill förkunna frihet för de fångna, befrielse för de fjättrade. Fångenskap kan handla om så mycket – vi kan sitta fast i vanor, vi kan vara bundna av olika saker som vi inte kan släppa, vi kan sitta fast i synder och inte orka ta oss därifrån- men tänk att han inte bara vill förkunna det, utan också verkligen befria och lösa oss. En del har djupare erfarenheter än andra av detta, en del kan vittna om ett då och nu, men det är inte alltid de svåraste situationerna det handlar om utan det kan också handla om vår vardag- och

att han vill finnas med också där och hjälpa oss att våga ta nya steg och märka att det som hållit oss fångna av kanske rädsla eller gamla erfarenheter plötsligt förändras och vi kan få gå vidare.

Han förkunnar ett nådens år från Herren, en hämndens dag från Gud. I Lukas skildring av Jesus i Nasarets synagoga finns inte uttrycket en hämndens dag från Gud med, och bibelforskare menar att det hänger ihop med att det handlar om framtiden – om den dag då Jesus skall döma världen, och då i Nasarets synagoga var det viktigare att betona nåden – och att det var dags för någon nytt. Nådens år handlar inte om ett kalenderår, utan om en tid av nåd, av upprättelse som började när Jesus kom och som finns där till den dag domen kommer. Alla som kommer till honom kan få del av nåden och sanningen; kan få del av allt det goda han har inte genom förtjänst utan därför att han älskar och vill ha en personlig relation. Nåden är gratis och finns tillgänglig för den som söker och vill finna. (Joh 1:12) Åt alla den som tog emot honom gav han rätten att bli Guds barn. (Ef 2:4ff) Gud som är rik på barmhärtighet, har älskat oss med så stor kärlek att fast vi var döda genom våra överträdelser har han gjort oss levande tillsammans med Kristus – av nåd är ni frälsta, och uppväckt oss med honom och gett oss en plats i himlen genom Kristus Jesus. Av nåd är ni frälsta genom tron, inte av er själva, Guds gåva är det.

Han ska trösta alla som sörjer och ge de sörjande i Sion huvudprydnad istället för aska, glädjens olja i stället för sorgdräkt, lovsång i stället för modlöshet. När något hände skulle man klä sig i säck och smörja strö aska på huvudet för att liksom bli ett med sorgen. Och det handlade om personlig sorg men också om en kollektiv sorg, när folket gick sina egna vägar och inte följde Guds – och kanske är språket symboliskt i det här sammanhanget – Israels folk, det utvalda hade inte följt Guds vägar, det finns en sorg åtminstone hos en del av dem – och det är ju också därför som Gud skulle sända Messias, som skulle visa på ett nytt sätt vem Gud är och vad han ville, att han skulle upprätta och göra något helt nytt. Och det Gud lovar här är att sorgens dräkt ska bytas mot glädjens dräkt, istället för aska skall det bli glädjens olja vilket också är en symbol för den helige andes kraft. Vanligtvis smörjde man in sig med välluktande oljor för att bevara hyn ren och frisk och nu talas det om glädjens olja – det är inte bara hyn utan hela personligheten skall påverkas och modlöshet vändas till lovsång och Gud själv skall trösta och hjälpa.

När nu Jesus träder fram visar han genom sitt liv och sitt sätt att möta människor hur alla dessa olika begrepp fungerar. Han visar i sin person att

han är den smorde, att han har möjlighet att ge upprättelse, att han ser djupare än människor ser och därför kan möta olika behov som kanske ingen annan anar finns där. Han vill öppna de inre källorna så att kärleken kan flöda fram men också så att människan kan ta emot av allt det goda han ger.

I dagens evangelietext i Mark 14:3-9 mötte vi en kvinna som hade gjort ett sådant livsavgörande möte med Jesus och som kom för att visa honom hur mycket han betydde och gav det dyrbaraste hon hade, en flaska äkta nardusbalsam. En del tyckte det var slöseri, andra undrade hur hon kunde, men hon gjorde det av kärlek, och för Jesus blev det också en förberedelse inför hans död och begravning, vilket de andra inte kunde förstå något av just då.

Att likasom se på den osynlige är att närma sig honom intellektuellt, att försöka förstå och förklara bibelordet, att ta det till sig och låta det få konsekvenser för livet, men det kan också handla om att låta känslorna finnas med, att glädjas över gemenskapen med honom och andra kristna, att jubla i lovsång och tillbedjan därför att han är den han är, att låta kroppen reagera, kanske i dans och glädje, att lyfta händerna i tillbedjan, men också att böja knä i stillhet och tystnad och vördnad. Och det är så viktigt att vi tillåter varann alla dessa olika uttryck, för även om jag inte är bekväm med ett sätt, så kan jag ha mitt sätt att närma mig Gud, och skillnaderna ger en mycket djupare samhörighet om man kan känna glädje över varandras sätt att fungera.

Jesus uppdrag handlade om många saker för att visa på vad en gudsrelation handlar om – han skulle predika och berätta, han skulle upprätta, han skulle trösta, han skulle utrusta – kort sagt det handlar om hela livet. Att finnas där när det behövdes- och genom att läsa om hur han mötte människor och känna igen i oss i olika frågeställningar kan också vi få mod att komma till honom i livets olika situationer – för att sedan i vår tur ge vidare av honom och hans budskap till våra medmänniskor.

Häromdagen råkade jag se ett TV-program som handlade om världens ökenområden, där det faktiskt lever många människor, och om deras jakt på vatten. Om man gräver ner till ett visst djup finns det vatten och i programmet visades hur man gjorde underjordiska tunnlar för att kunna få del av vattnet. Jag minns inte vilken öken det var, men i alla fall berättades det om hur man hade gjort ett helt nätverk av sådana tunnlar, grävda med stor risk för sitt eget liv, och att det blev till oaser där man kunde bo, där

man kunde låta vattnet komma upp till ytan. Jag tänker att vi har tillgång till ett sådant nätverk där vattnet- det levande vattnet från Gud kan ge grönska, kan ge växt, kan ge nya möjligheter. Jesus sa: Är någon törstig, så kom till mig och drick. Den som tror på mig, ur hans inre skall flyta strömmar av levande vatten som skriften säger. Detta sade han om anden. Vi är gåvor till varandra, vi kan få hjälpa varandra att få del av det levande vattnet- vi får stötta varandra och visa varandra på källorna och själva också gång på gång komma till källan för att få hjälp och stöd.

AMEN

Bibelcitrat från Bibel 2000
© Svenska Bibelsällskapet
www.bibeln.se